

Utdanningsdirektoratet

Direktoratet for barnehage, grunnsopplæring og IKT

Innhold i presentasjonen

- Kort om implementering av rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017)
- Støttmateriell og verktøy som kan benyttes i arbeidet
- Revidert strategi Kompetanse for fremtidens barnehage (2018-2022)
- Regional ordning for kompetanseutvikling og samarbeidsfora

The background features a light yellow field with abstract, hand-drawn elements. A thick green line forms a partial circle at the top left. A purple line forms a large, irregular shape resembling a house or a mountain on the right side. Small red, leaf-like shapes are scattered near the green and purple lines. A large, solid orange shape is at the bottom left. A semi-transparent green rectangle is positioned in the center, containing the text.

Kort om kunnskap om implementering av ny rammeplan

Hvorfor ny rammeplan?

Tydeligere styringsdokument

Samfunnsutviklingen og ny kunnskap om barn og barnehager

Fortsatt

ivareta den nordiske barnehagetradisjonen og et helhetlig syn på barns utvikling

Noen grep ble er tatt

- Tydeligere forpliktelser
- Styrking av:
 - Mangfoldsperspektiv
 - Helseperspektiv
 - Språkarbeid
 - Overganger
- Presisert ansvar for å forebygge, stoppe og følge opp mobbing
- Økt oppmerksomhet på de yngste barna
- Ansvar og roller er tydeligere beskrevet
- Fortsatt lokalt handlingsrom og behov for faglige vurderinger

Rapport fra Dronning Mauds Minne 2017

Barnehagens rammeplan mellom styring og skjønn
- en kunnskapsstatus om implementering og gjennomføring med videre anbefalinger

Birgitte Ljunggren
Kari Hoås Moen
Monica Seland
Linn Naper
Randi Ann Fagerholt
Espen Leirset
Kjell-Åge Gotvassli

DMMH | Rapport nr 2/2017

- Oppdrag fra Utdanningsdirektoratet:
– kunnskap for implementering av ny rammeplan
- Rapport 2017
- «Barnehagens rammeplan mellom styring og skjønn – en kunnskapsstatus om implementering og gjennomføring med videre anbefalinger»
- Ligger på nett

Rapport fra Dronning Mauds Minne – funn:

Barnehagens rammeplan mellom styring og skjønn

- en kunnskapsstatus om implementering og gjennomføring med videre anbefalinger

Birgitte Ljunggren
Kari Hoås Moen
Monica Seland
Linn Næper
Randi Ann Fagerholt
Espen Leirset
Kjetil-Age Gotvassli

DMM/BI | Rapport nr 2/2017

- Implementeringsarbeidet ser ut til å dabbe av over tid
- Noen tema og fagområder jobbes det mer med enn andre
- Kompetanse er helt sentralt for at ansatte skal kunne oversette rammeplanen til praksis
- Hele rammeplanen oppleves som viktig
- Temaet barns medvirkning ser ut til å være mest utfordrende
- Barnehagene bruker støttemateriell for å forenkle arbeidet

Rapport fra Dronning Mauds Minne – funn fortsetter:

- Ledelse er helt sentralt for å implementere rp.
- Mangetydig og vid som styringsdokument. Men positiv til det pedagogiske arbeidet.
- Rammeplanen viktig for å motvirke det som omtales som «privatpraksis» .
- Styrene og pedagogiske ledere har best kjennskap til rp.
- Barns alder ser ut til å legge føringer på hvilke deler man vektlegger i rammeplanen
- Felles refleksjon over viktige begreper viktig

Rapport fra Dronning Mauds Minne – anbefalinger:

Barnehagens rammeplan mellom styring og skjønn

- en kunnskapsstatus om implementering og gjennomføring med videre anbefalinger

Disgitte Ljunggren
Kari Hoås Moen
Monica Seland
Linn Næper
Randi Ann Fagerholt
Espen Leirset
Kjetil-Age Gotvassli

DMDGI | Rapport nr 2/2017

- Nettverk helt sentrale for å implementere rammeplanen
- Ledere med oversettelseskompetanse, som verbaliserer rammeplanen i den lokale konteksten og holder den varm over tid
- Møteplasser i organisasjonen med tid til prat, diskusjon og kollektive oversettelser gir felles forankring
- Plantid til assistenter med rom for lesing i rammeplanen og andre dokumenter/litteratur som støtter opp om arbeidet
- Pedagogisk utviklingsarbeid som eksplisitt kobles til rammeplanen

Rapport fra Dronning Mauds Minne – anbefalinger fortsetter:

- En rammeplan i papirversjon til hver ansatt i barnehagen gir eierforhold og fysisk mulighet for notater
- Støttmateriell i faglige lettversjoner som skaper felles oppmerksomhet i ansattgruppen. Korte tekster og filmsnutter med tilhørende spørsmål til diskusjon kan sette fart i «oversettelsesarbeidet»
- Barnehagelærerutdanningen og fagarbeiderutdanning i (barne- og ungdom) må gi kompetanse om og motivasjon til å bruke rammeplanen

Status for implementering av ny rammeplan 2017/ 2018

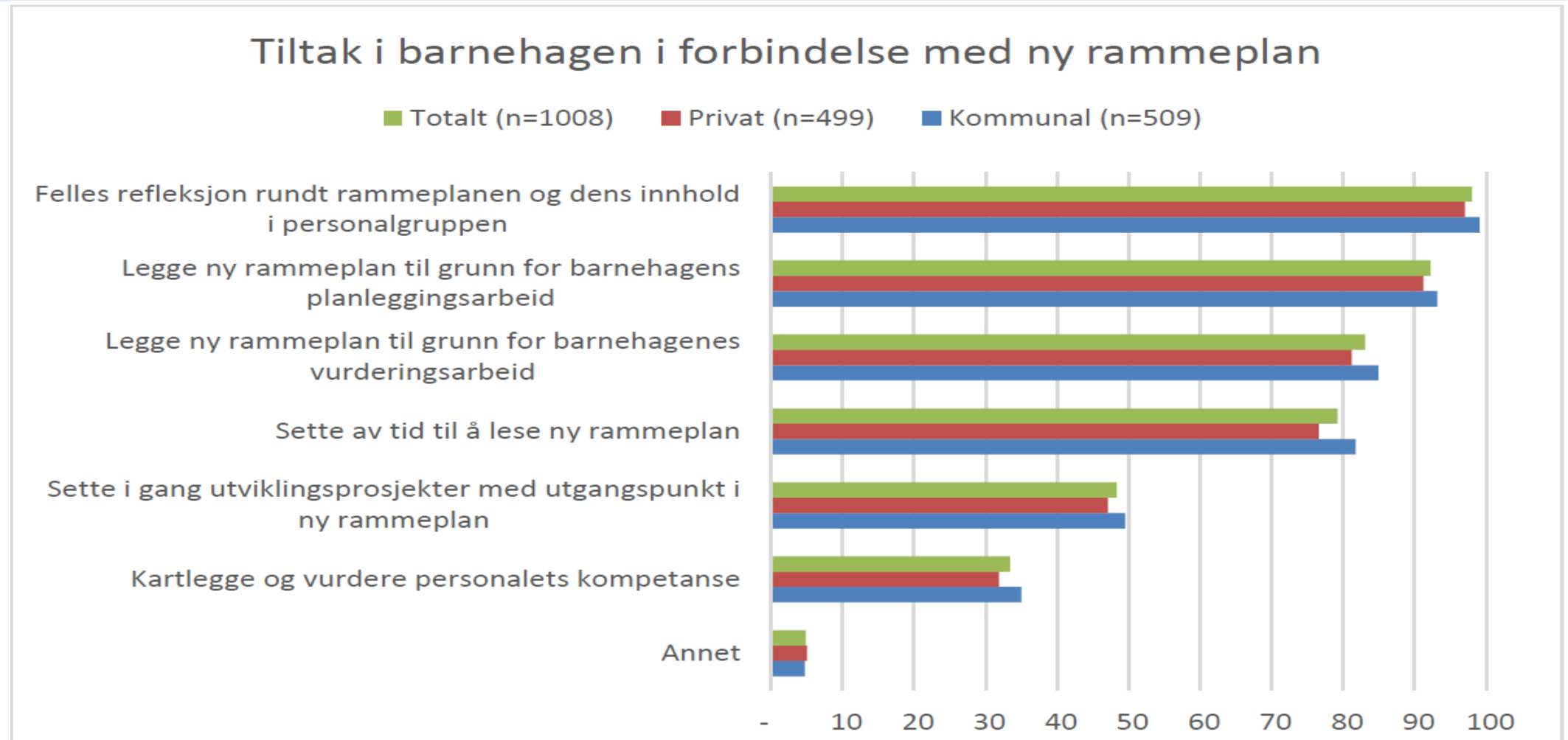
Spørsmål til Barnehage-Norge 2017

Analyser og resultater fra Utdanningsdirektoratets spørreundersøkelse til barnehagesektoren

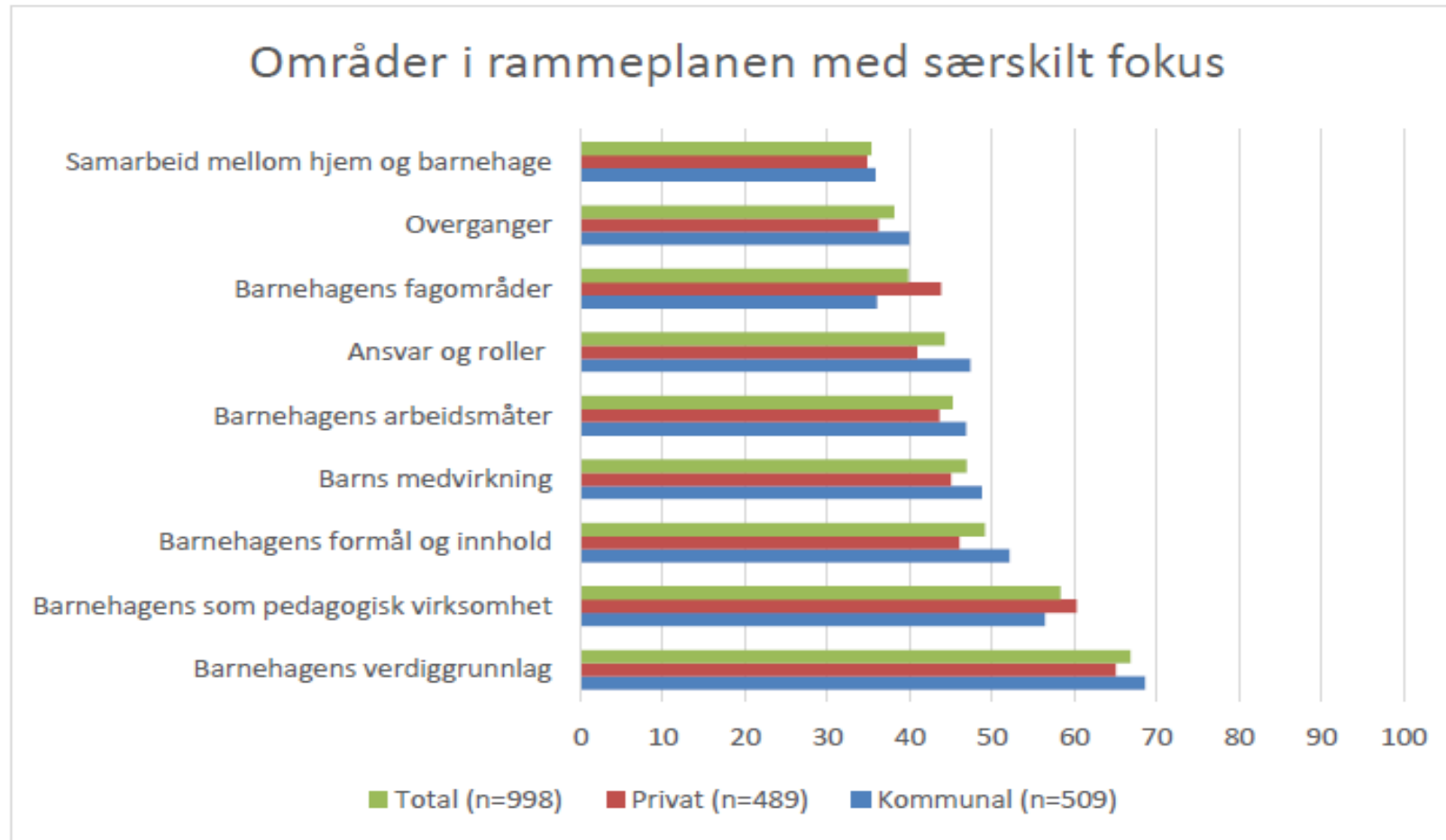
- Trøndelag Forskning og Utvikling gjennomfører årlig undersøkelse for Udir.
- Målgrupper er barnehagemyndighet, barnehageeiere og styrere
- Representativt utvalg med jevn fordeling (geografi, eierform, størrelse)
- Spørsmål om implementering av ny rammeplan stilt høsten 2017

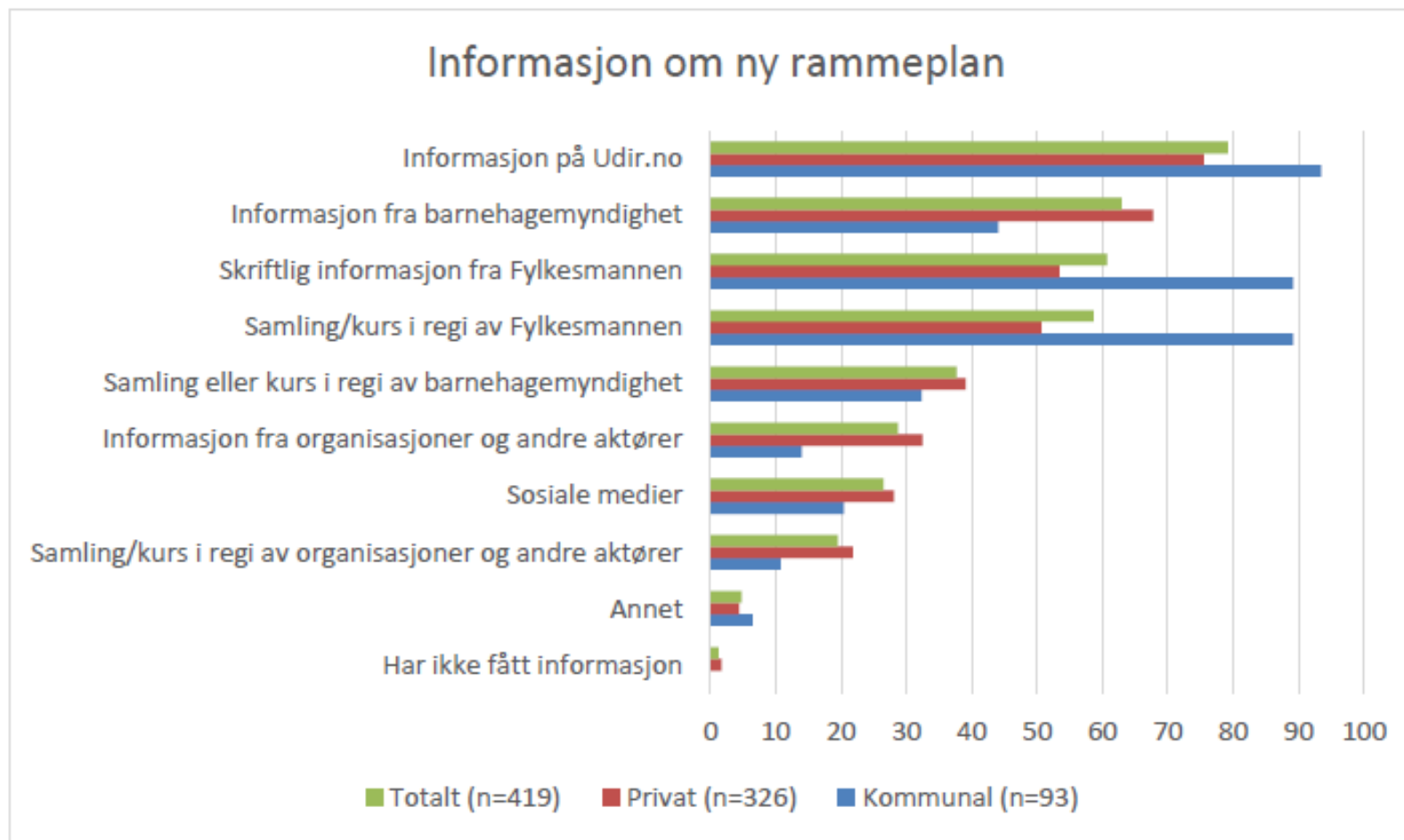
Ny rammeplan: Tiltak i barnehagene 2017/ 2018

Figur 3-2. Barnehagestyreres svar på hvilke tiltak barnehagen skal gjennomføre i forbindelse med ny rammeplan. Prosent.

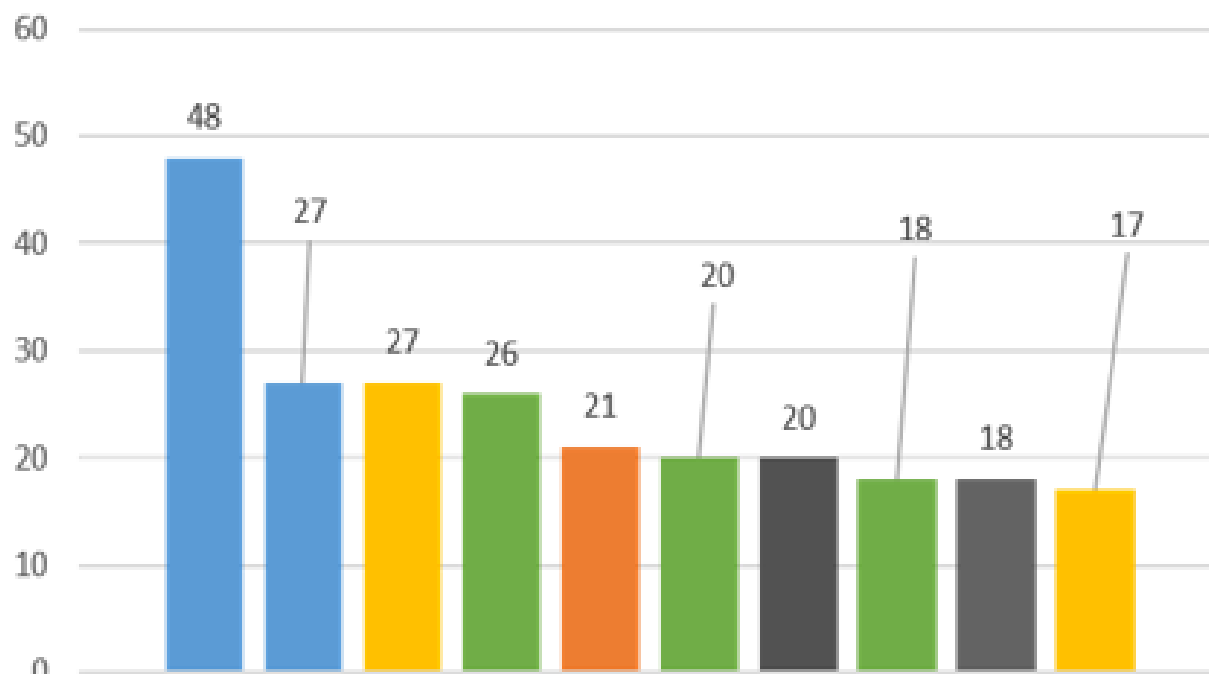
Figur 3-3. Barnehagestyreres svar på hvilke områder i ny rammeplan barnehagen vil ha særskilt fokus på i 2017/2018. Prosent.

Figur 3-4. Barnehageeiers kjennskap til ny rammeplan. Prosent.

Noen tilbakemeldinger fra høringen til Kunnskapsdepartementet

«Topp 10» innspill RP 2017

- Arbeidsmåter Digital praksis
- Arbeidsmåter Progresjon
- Pedagogisk virksomhet Tilrettelegging
- Verdigrunnlag Livsmestring
- Overganger Begynner i bhg
- Verdigrunnlag Bærekraftig utvikling
- Innhold Vennskap & fellesskap
- Verdigrunnlag Mangfold
- Innhold Lek
- Pedagogisk virksomhet Dokumentasjon

Implementering av rammeplanen er et felles anliggende

Fra Barnehageloven:

- § 8: Kommunen som lokal barnehagemyndighet skal gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk
- § 7: Barnehageeieren skal drive virksomheten i samsvar med gjeldende lover og regelverk
- § 2: Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet... Departementet fastsetter nærmere regler om barnehagens innhold og oppgaver (rammeplan) ved forskrift

Fra rammeplanen:

- Barnehageeier og alle som arbeider i barnehagen, skal sammen bidra til å oppfylle målene og kravene i rammeplanen, med utgangspunkt i sine erfaringer og kompetanse...
- Styret skal sørge for at personalet får ta i bruk sin kompetanse...

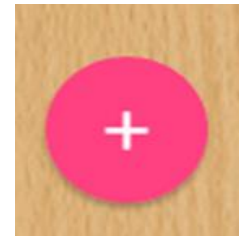
1. Summeoppgave med padlet

Hva mener dere er viktig for å lykkes i arbeidet med implementeringen av ny rammeplan?

Gå inn på lenken:

<https://padlet.com/veo1/arendal>

Trykk på pluss tegnet

Skriv inn din kommentar eller kommenter på andres kommentarer

**Støttemateriell og verktøy som kan benyttes
i implementeringen av rammeplanen**

Tilbakeblikk på Utdanningsdirektoratets tiltak første år med ny rammeplan

- Kunnskapsgrunnlag og tilbakemeldinger fra barnehagesektoren som utgangspunkt
- Trykt utgave
- Presentasjon av ny rammeplan i alle fylker
- Ny visning av rammeplanen med relevant støttemateriell på Udir.no
- Oppdatert støtte- og veiledningsmaterieill
- Oppdaterte verktøy til å kartlegge og vurdere praksis og behov for utvikling og kompetanse

Ståstedsanalysen for barnehage

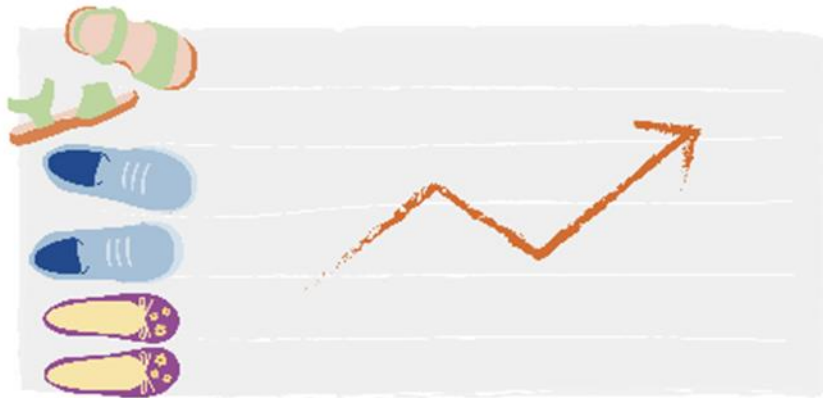

Utdanningsdirektoratet

Ståstedsanalysen for barnehage

Her logger du inn for å administrere Ståstedsanalysen for barnehage

Ståstedsanalysen for barnehage er stengt i tidsrommet 1. juli - 31. juli hvert år.

[Logg inn via UBAS >>](#)

- Informasjon
- Andre undersøkelser
- Egenvurdering
- Drøfting
- Mål og tiltak
- Rapport

Vetuva

Baserer seg på kvalitetssikret skandinavisk forskning

Forskningsdatabasen www.nb-ecec.org

Webinar med tema fra rammeplanen

- Temaer knyttet til rammeplanen
 - Form og innhold som passer til bruk i barnehagens hverdag med hele personalet
- Gjennomført 3 webinarer til nå
 - «Barnehagen som pedagogisk virksomhet»
 - «Livsmestring og helse»
 - «Implementering gjennom samskaping»

Barnehagens digital praksis

- Et av kapitlene i rammeplanen som kan oppleves som utfordrende
- Kompetansebehov for personalet ofte knyttet til:
 - Pedagogisk arbeid med digitale verktøy
 - Digital dømmekraft
 - Produksjon
 - Personvern
 - Informasjonssøk
 - Kildekritikk

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/arbeidsmater/digital-praksis/>

Støttmateriell:

- Dubestemmer.no
 - Personvern, nettvett og digital dømmekraft
- IKT-plan
 - Forslag til kreativt arbeid med digitale aktiviteter
 - Regelverk for informasjonssikkerhet
 - Kompetansepakker til utviklingsarbeid i barnehagen
- Forskningsartikler
- Refleksjonsspørsmål til bruk i personalgruppen
- Tilleggsetema i

Ståstedsanalysen

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver - det samiske feltet

Nasjonale kompetansesatsinger som støtter implementeringen av rammeplanen

Realfagssatsingen

- Barnehager og skoler delta i realfagskommuner
- Realfagsløyper lansering våren 2018

<https://www.matematikkcenteret.no/nyheter/snart-kommer-realfagsl%C3%B8yper>

Språk-, lese og skrivesatsingen

- Barnehager og skoler kan delta i språkkommuner
- Språkløyper

<http://sprakloyper.uis.no/>

Inkluderende barnehage- og skolemiljø

- Læringsmiljøprosjektet
- Samlingsbasert tilbud
- Nettbasert tilbud

<https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/nasjonale-satsinger/tilbud-om-kompetanseutvikling-miljo-og-mobbing/>

Evaluering av implementering av ny rammeplan (2018-20122)

- Undersøke ulike sider ved implementeringen av ny rammeplan
- Opprettet programstyre som skal ivareta kvalitet i alle ledd
- Prosjektutlysninger ble publisert i Merzell i midten av mars 2018
- Prekvalifiseringsfrist er midten av april og frist for å levere tilbud er 8. juni
- Referansegruppe for implementering av ny rammeplan vil involveres

Informasjon på Udir.no

<https://www.udir.no/tall-og-forskning/evaluering-av-rammeplan-for-barnehage/>

Strategi Kompetanse for fremtidens barnehage (2018-2022)

Hvorfor nasjonal kompetansestrategi?

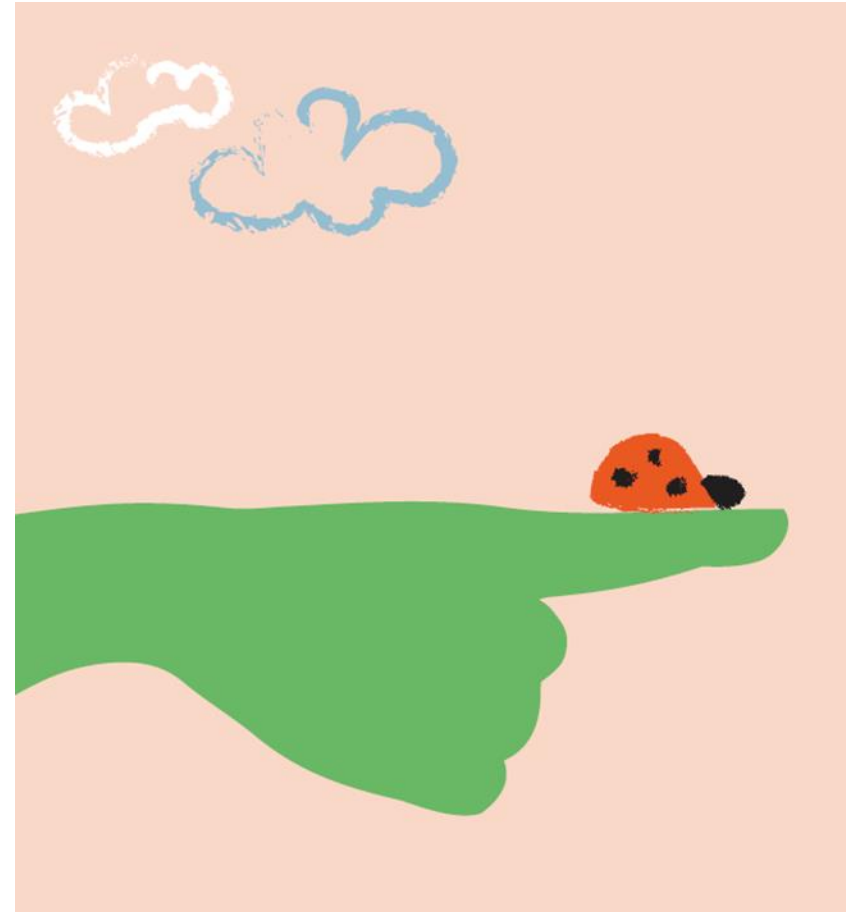
- Oppdatere kompetansen i barnehagene
- Viktig tiltak for implementering av ny rammeplan
- Felles retning for kompetanseutvikling
- Alle aktører i barnehagesektoren er målgrupper for strategien
- Alle ansattgrupper i barnehagen målgruppe for tiltakene i strategien

Mål: Sikre alle barn et barnehagetilbud av høy kvalitet

Strategien skal bidra til:

- Andelen barnehagelærere i barnehagen øker
- Andelen barne- og ungdomsarbeidere i barnehagen øker
- Alle ansatte i barnehagen får mulighet til videreutdanning
- Flere barnehagelærere i barnehagen har kompetanse på mastergradsnivå
- Alle barnehager utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling

Omtaler 11 tiltak for kompetanseutvikling

Kompetanseutviklingstiltak for barnehagelærere, andre pedagoger og styrere

- Videreutdanning for barnehagelærere
- Lederutdanning for styrere
- Tilleggsutdanning i barnehagepedagogikk
- Mastergrad og doktorgrad
- Veiledning av nytilsatte nyutdannede barnehagelærere

Kollektive kompetansetiltak for hele personalgruppen

- Barnehagebasert kompetanseutvikling

Kompetanseutviklingstiltak for BoU-arbeidere og assistenter

- Arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU)
- Fagbrev som BoU-arbeider (praksiskandidat)
- Fagskoleutdanning i oppvekstfag for barnehageansatte
- Kompetansehevingsstudier for fagarbeidere og assistenter
- Barnehagefaglig grunnkompetanse

Hva er barnehagebasert kompetanseutvikling?

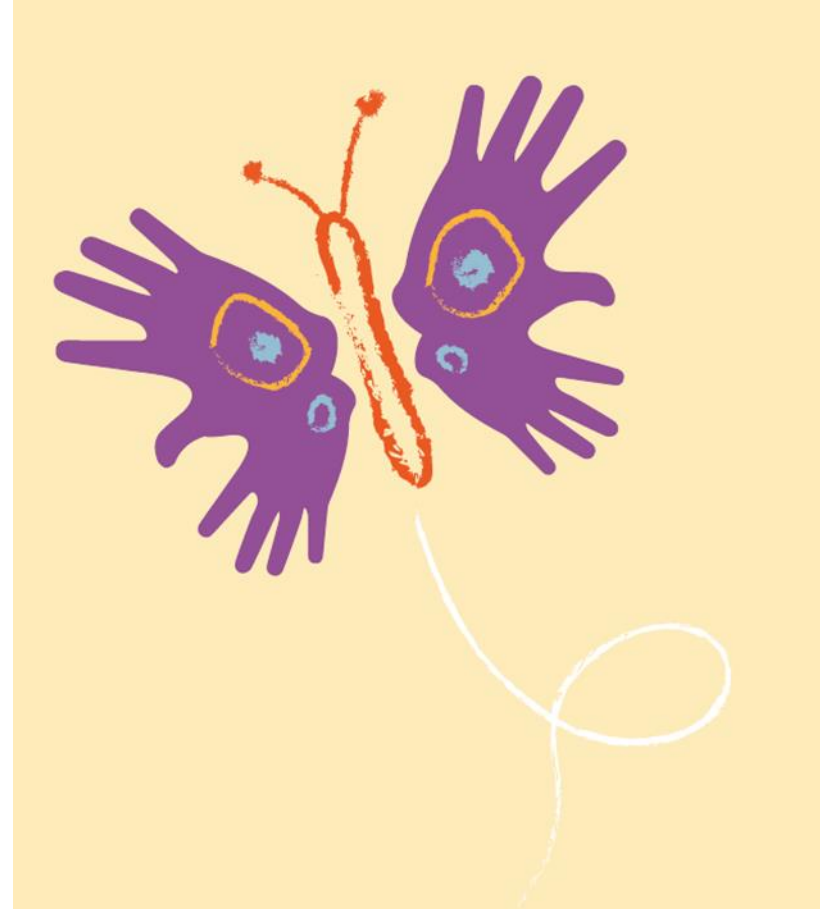
Premisser for midler fra Udir.:

- Ta utgangspunkt i og bidra til implementering av rammeplanen
- Baserer seg på kartlegging og analyse av utviklingsbehov i barnehagen
- Foregå med universitet/ høgskole som kompetansemiljø
- Styrer leder arbeidet og hele personalet deltar
- Gjennomføres i barnehagen
- Går over tid som langsiktig prosjekt

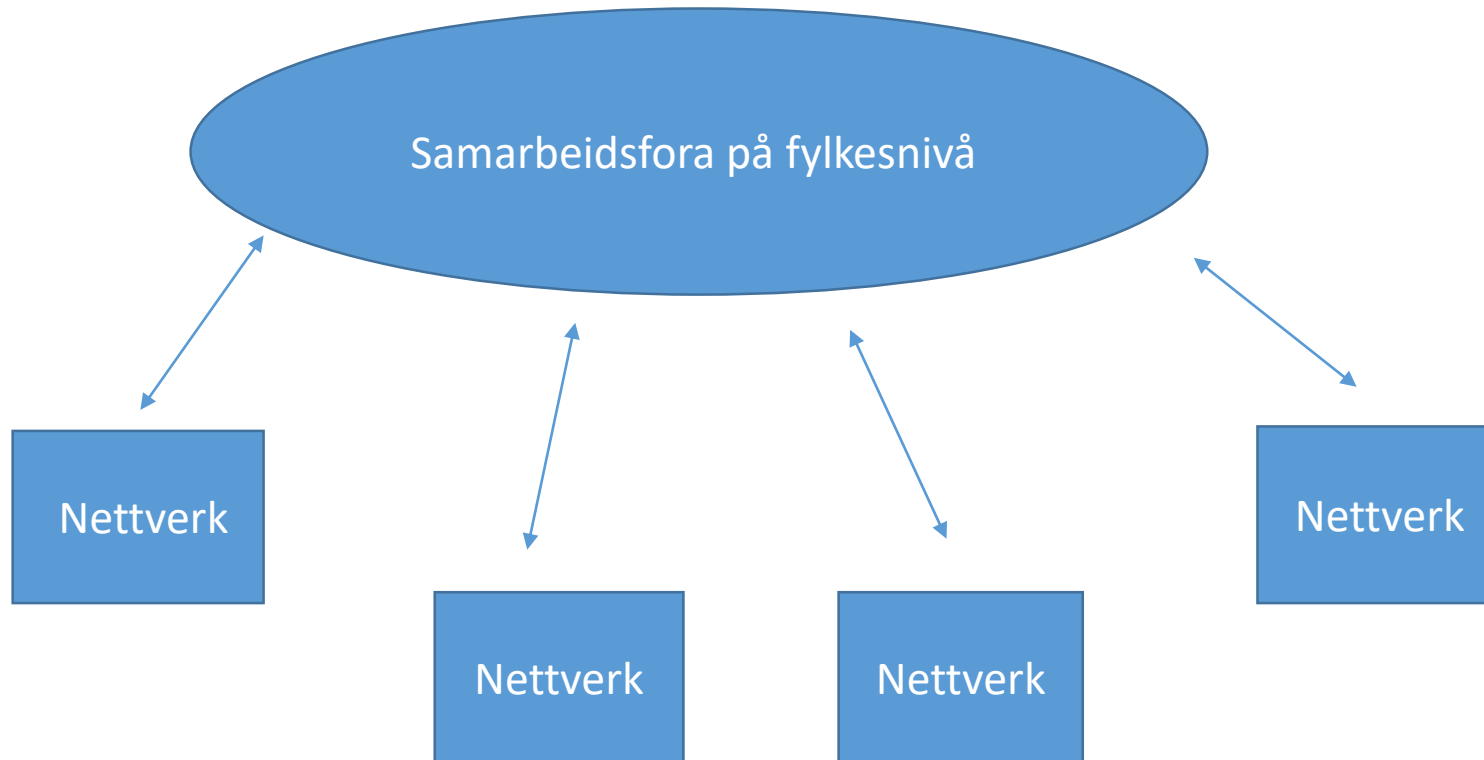
Fire hovedprinsipper for kompetanseutvikling

- Kompetansetiltak skal bidra til å realisere rammeplanens intensjoner og krav
- Barnehagens eier og ledelse skal legge til rette for kompetanseutvikling for alle ansatte
- Individuelle og kollektive tiltak skal sees i sammenheng
- Ulike aktører skal samarbeide om kompetanseutvikling

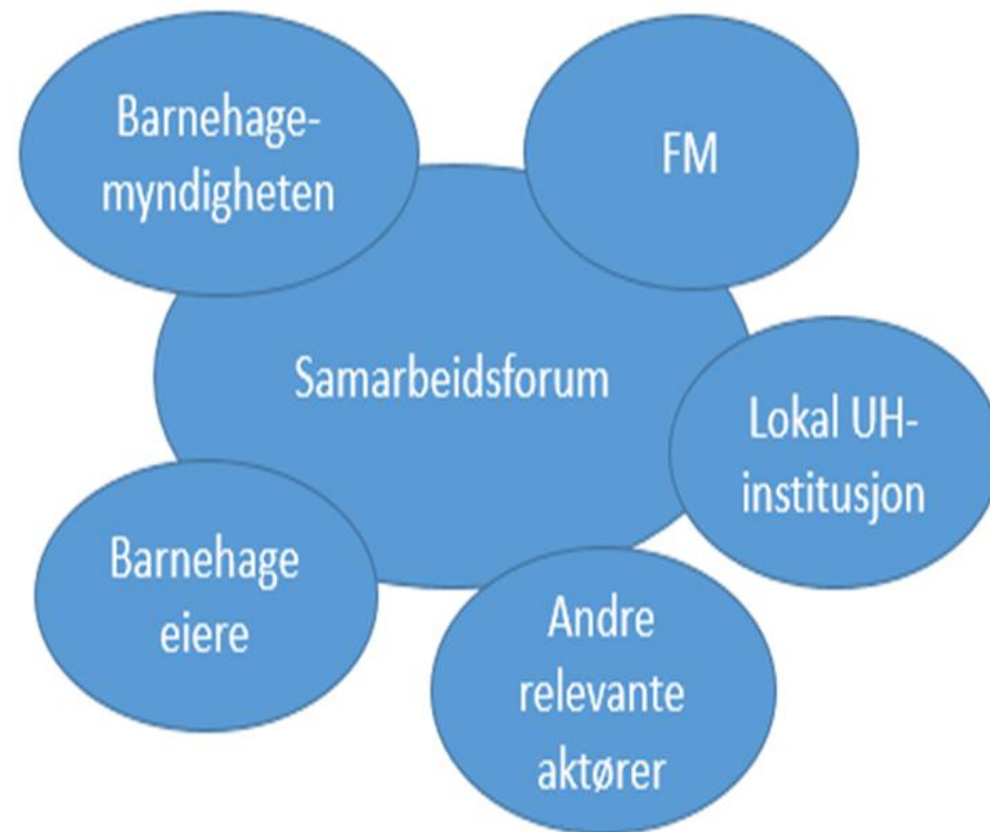
Regional ordning og samarbeidsfora

Eksempel

Samarbeidsfora – et partnerskap for kompetanseutvikling

- Ulike aktører som samarbeider om kompetanseutvikling
 - Fylkesmannen
 - Barnehagemyndighet
 - Barnehageeier (privat og kommunale)
 - Universitet/ høgskole
 - Andre relevante aktører
- Felles og langsiktig kompetanseplan
 - Basert på kartlegginger og vurderinger av behovene i barnehagene
 - Skal beskrive prioritering av tiltak og tema for kompetanseutvikling
 - Utgangspunkt i mål i strategien og ny rammeplan

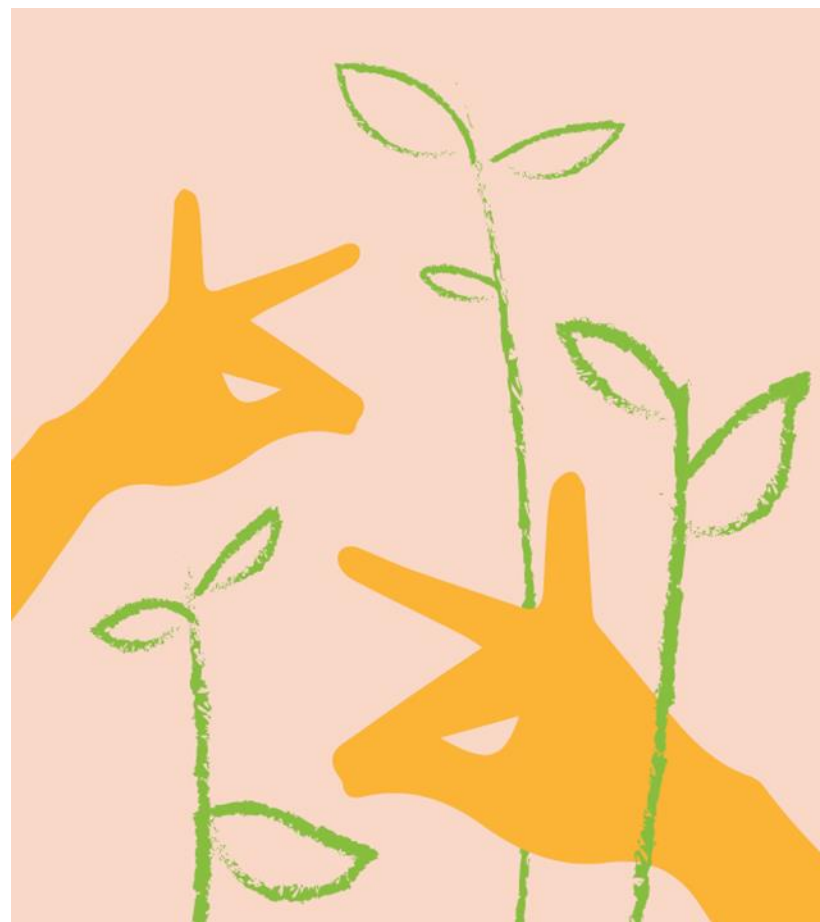
Tiltak som inngår i regional ordning

Fire av kompetansetiltakene inngår

- Barnehagefaglig grunnkompetanse
- Kompetansehevingsstudier for fagarbeidere og assistenter
- Fagbrev som barne- og ungdomsarbeider (praksiskandidatordningen)
- Barnehagebaserte kompetansetiltak

Sammen med

- Tilretteleggingsmidler for lokal prioritering

2. Summeoppgave med padlet

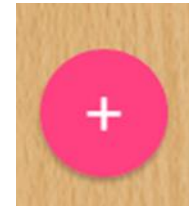
Hva tenker dere rundt regional ordning og samarbeidsfora?

Hvilke muligheter og utfordringer ser dere i det videre arbeidet?

Gå inn på lenken

<https://padlet.com/veo1/arendal>

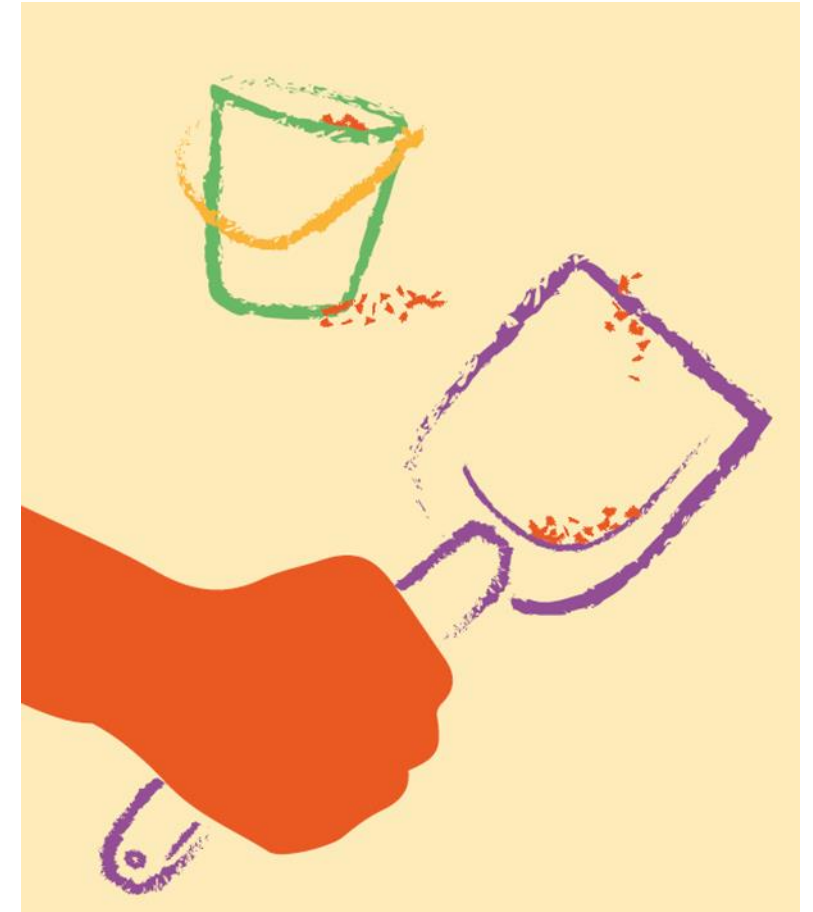
Trykk på plusstegnet

Skriv inn din kommentar, lik og/ eller kommenter på andres kommentarer

Etablering av den regionale ordningen for kompetanseutvikling i 2018

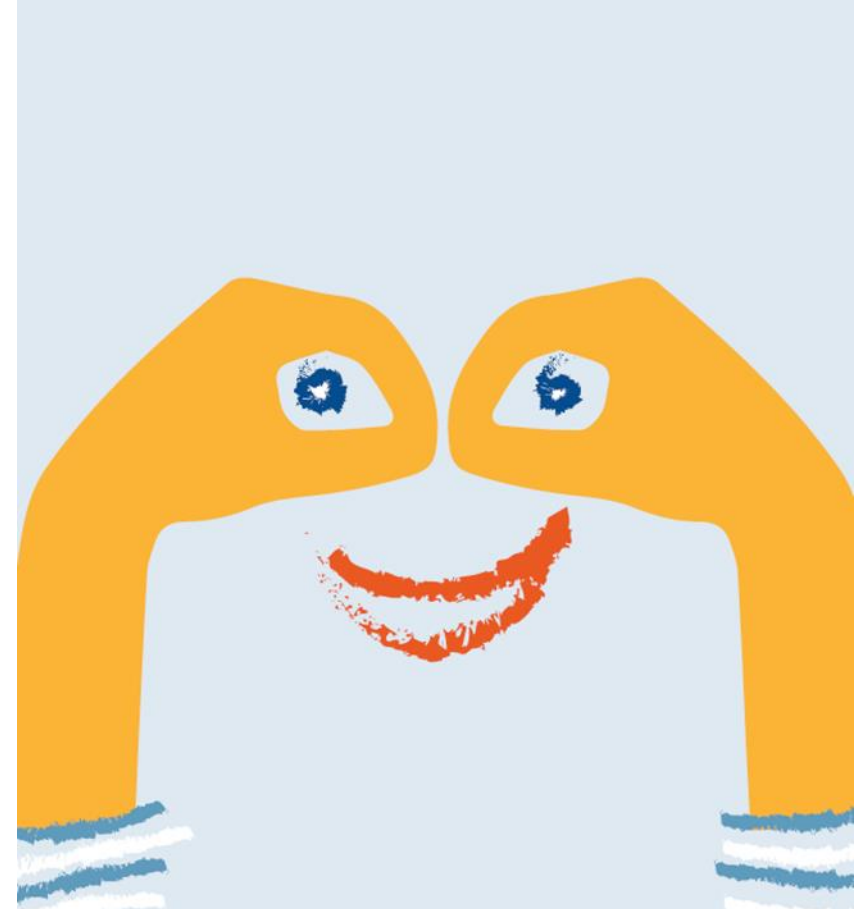
- 2018 blir et overgangsår til den regionale ordningen
 - Midler kan tildeles som tidligere
 - Året brukes til å etablere samarbeidsforum og utvikle kompetanseplaner
- Udir. har gitt noen overordnede føringer for bruk av midlene
 - Fylkesmennene skal etablere og utvikle samarbeidsfora
 - 70 % skal gå til barnehagebasert kompetanseutvikling
- Til sammen 95 mill. kr er fordelt til regional ordning i 2018
 - Baseres på antall årsverk i barnehagene

Utdanningsdirektoratets videre oppfølging av regional ordning

Faste samlinger og møter med:

- Fylkesmennene gjennom halvårlige fagsamlinger
- Universiteter og høyskoler gjennom nettverk
- Jevnlige møter med ulike aktører og organisasjoner gjennom referansegruppa for implementering av rammeplan og kompetansestrategi (KS, PBL, Utdanningsforbundet, Storbynettverket, Sametinget, FUB, Pedagogstudentene, NRLU)

Takk for oppmerksomheten!

Lykke til med det videre arbeidet med implementering av ny rammeplan og kompetansestrategien 😊